

külföldi konferenciák, szakmai rendezvények szervezésével.

- ☛ Nálunk újszerű, ahogy egy önálló munkacsoport keretében az idős könyvtárosok problémáival foglalkoznak az egyesületben (pl. folyóirat-elfizetés, üdvözlőlapok, színvonalas programok, kirándulások stb.). A lehetőségeik határán belül azt is vállalják, hogy gondosko-

az idős könyvtáros betegekről és egyedülállókról.

A tájékoztató praktikus információkkal zárul, amelyekben az egyesület szervezeti felépítését, a munkacsoportokat, a csoportok felelős személyeit és kapcsolattartóit adják meg. Rövid kronológia zárja a tájékoztatást az egyesület éves munkájáról és az 1997-es év fontosabb könyvtári eseményekről.

7. BOBCATSSS - beszámoló a pozsonyi szimpóziumról

Bíró Júlia

A hagyományoktól eltérően ebben az évben nem a Budapesti OSZK előadótermét töltötték meg a tanárok, diákok és szakmabeliek valamelyest már összeszokott nemzetközi hadai, hanem a pozsonyi „Istropolis” konferenciaközpontot. A szlovák főváros először látta vendégül a BOBCATSSS 7. szimpóziumának résztvevőit.

Nemcsak a helyszín, hanem a szervezők is újjak voltak. Két német város, Stuttgart és Darmstadt könyvtárosképző intézménye, a Fachhochschule Darmstadt és a Fachhochschule Stuttgart Hochschule für Bibliotheks- und Informationswesen diákjai szervezésében és a házigazda szlovák Come-

nus Egyetem könyvtár szakos hallgatói, valamint a pozsonyi Goethe Intézet közreműködésével jött létre ez a szakmai tanácskozás.

A januári szimpózium a már korábban kialakult gyakorlatot követve időszerű témákra összpontosította a figyelmet; fórumot adott a Kelet és a Nyugat Európa közötti dialógusnak; elősegítette a szakemberek, könyvtárosok, információs menedzserek és diákok közötti kommunikációt. A szervezőmunkát most is, mint máskor a diákok végezték.

A BOBCATSSS, mint a könyvtár- és informatikai tudománnyal foglalkozó európai egyetemek kooperációjának formája az EUCLID (the European Asso-

ciation for Library and Information Education and Research) egésze alatt működik s évente szervez nemzetközi szimpóziumokat. Csak emlékeztetőül: a jól ismert BOBCATSSS név az alapító tagországok városainak kezdőbetűiből áll össze (Budapest, Oslo, Barcelona, Copenhagen, Amsterdam, Tampere, Stuttgart, Szombathely és Sheffield). Az alapítást követően az elnevezésben ugyan nem, de a gyakorlatban tovább bővült a kapcsolódó városok, intézmények száma: Bratiszlava, Harkov, Moszkva, Amszterdam, Szófia, Tallin és Darmstadt is csatlakozott.

A 7. szimpózium hármass mottója: „*Learning Society, Learning Organisation, Lifelong Learning*” avagy „Tanuló társadalom – Tanuló szervezet – Egész életen át tartó tanulás”.

A témaválasztás nagyon is tudatos és összehangolt. Valószínű, nem véletlen, hogy a British Library kutatási terve a „Lifelong Learning” koncepció kidolgozásával foglalkozik, és ez évben konferenciát is tartanak e témában.

A könyvtár- és információs szakmai továbbképzésben, ideértve a távoktatás lehetséges fejlesztését – hazánkban is vannak gyakorlati kezdeményezések. A dinamikusabb fejlesztést azonban mind a koncepcióhiány mind az akkreditálási problémák nehezítik. Különösen érdekes, számunkra is figyelmet érdemlő előadást tartott *Graumann, S.* az információs szakemberek európai tanúsítványi rendszeréről. A három LLL -el rövidített, egész életen át tartó tanulás témáját az előadások a következő vizsgálódási szempontok szerint közelítették meg:

- az információs technológia meghatározó szerepe
- információ-menedzsment és tudás-menedzsment a tanuló szervezetekben
- személyre szabott tanulás a szervezetekben – az információs menedzserek szerepe
- könyvtárak – tanuló szervezetek és az egész életen át tartó tanulás ügynökségei.

Az egyidejűleg négy szekcióban megvitatott témák most is az oktatás-tanulás; a technológiai kérdések

és a menedzsment-értékesítés fő témablokkjai köré csoportosíthatók. A szerteágazó megnevezések közül néhány vezető témát emelnék ki. A tanuló társadalom; Egész életen át tartó tanulás (könyvtárakban és az Interneten); Tanuló szervezet; Szakmai képzés; Új média az iskolákban; Oktatás és tudás menedzsment. A jövőbeni információs társadalom má fejlődés fontos záloga, hogy a szervezetek kollektív tanuló szervezetekké alakuljanak többféle szervezeti változás révén: a hierarchia csökkentésével és a team-munka növelésével, a munkaerő felkészítésével az információs technológiák használatára, és az információs folyamatok rendszeres ellenőrzésével.

A legtöbb előadást (14-et) német szakemberektől lehetett hallani, a stuttgarti diákok pedig kétszer is készítettek dinamikus csoportelőadást: a távoktatást segítő weblap-készítés (workshop); új média az oktatásban. Sok diákelőadó szerepelt a lengyelek és a horvátok részéről. Az utóbbiak a tanuló társadalom információs technológiája témáját dolgozták fel. A lengyel résztvevők – főleg a Toruni Kopernikusz Egyetem oktatói, diákjai – együttesen évről évre nagyobb érdeklődést tanúsítanak a BOBCATSSS szimpóziumok iránt, az idén pl. 9 értékes előadást tartottak. Nem véletlen tehát, hogy a következő, az ezredforduló szimpóziumát Krakkóban tartják a dán diákok és a Jagello Egyetem közös szervezésében. Már a tervezett téma – „*Intellectual property vs. the right to knowledge?*” – „Intellektuális vagyon avagy Jogosultság az ismeretek megszerzéséhez?” – sem csak érdekes, hanem az információs társadalom napi szükséglete is. A pozsonyi helyszín természetesen jó lehetőséget teremtett a szlovák szakemberek, oktatók színvonalas előadásai számára. Összefoglaló tájékoztatást adtak a Tudományos Műszaki Információs Központ, a Nyitrai Agrártudományi Információs Intézet továbbképzési programjairól, majd öt előadás keretében pedig a Comenius egyetemen folyó felnőttképzésről és információs szakemberképzésről.

A nemzetközi kapcsolatok bővülését mutatja, hogy a 22 országból érkezett, megközelítőleg kétszáz résztvevő között a törzstagokat képező országokon kívül mindig vannak újabb országokból érkezők, akik bekapcsolódnak a szimpózium sorozatba: most Azerbajdzsán, Görögország és Románia képviselői számítottak „újoncnak”, sőt, az előzőekhez képest a horvátok és az osztrákok nagyobb számban vettek részt. A magyar részvétel a földrajzi közelség ellenére idén feltűnően lecsökkent. Ennek több oka is lehet, elsősorban az, hogy a szakma láthatóan nem tudta felvállalni a részvétellel járó megnövekedett anyagi terheket és talán a helyszínen túl a téma sem látszott igazán vonzónak. Az elhangzott magyar előadások közül *Pálvölgyi Mihály* előadása formai-tartalmi tekintetben is újdonságot jelentett. Mindenekelőtt annyiban, hogy az információs menedzsment-képzés konkrét kooperációs lehetőségeit két osztrák kollegával együtt, az EU-s integrációs jeleket felvillantó közös jelleggel vette számba.

A szervező német csapat sok kisebb-nagyobb újdonságot hozott a szimpózium életébe. Az előadások nagy részét a helyszínen kézhez kapott kiadvánnyal azonnal hozzáférhetővé tették, és a kibővített anyagot CD-ROM-on is megjelentették. Az új kísérletnek persze az időnyerés szempontjából sok az előnye, de ugyanakkor észrevehetően a kötetben lévő anyag kevésbé egységes és szerkesztett, néhány előadás pedig a változtatások miatt egyik dokumentumba sem került bele. Az előzetes tájékozta-

tást az Interneten elérhető referátumok lehetővé tették, de az előadásokról szóló tájékoztatást a kevésbé terjedelmes referátumgyűjtemény szerintem jobban szolgálta volna. Hasznos újdonság viszont – bár diákok esetében nem igazán célszerű – a szakmai önéletrajzok közlése a kötetben szereplő több, egyébként összesen 52 előadást követően. A helyi lebonyolításban is voltak újdonságok: pl. a termek Koppenhága, Darmstadt, Stuttgart és Krakó nevet viselték, de már a konferenciaközpont infrastrukturális kapacitásaival (pl. xerox, PC) a korábbiakhoz képest kevés kiállítóval, a kevés angol nyelvű anyaggal, és a szervezetlen kulturális programmal a résztvevők nem lehettek teljes mértékben elégedettek. A kötetet kiegészítő információhordozó (CD) beiktatása, internetes kapcsolódásai révén sokban bővíti a tájékozási pontokat. A konferencia Web-lapját a vendégoldalon – azaz a résztvevők véleményét tükröző lapon – is kiválóan minősítették, (lásd: <http://www.fh-darmstadt.de/BOBCATSSS/conf99.htm>), melyet a konferenciát követően is frissítenek, illetve pótolnak. A CD-ről is közvetlenül elérhetőek a szervező német és szlovák intézmények honlapjai, a programok, kivonatok és előadások közzétételén kívül többféle információval, gyakorlati megoldással szolgálnak az érdeklődőnek, ami jó példát mutat az új technikai lehetőségek összekapcsolására.

A 2000-ben tartandó krakkói szimpóziumról a <http://www.bobcatsss.com> URL címen lehet folyamatosan tájékozódni.